

การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของน้ำแก้วมังกรสกัดเย็น กรณีศึกษาบ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย An Economic Feasibility of Cold Pressed Dragon Fruit Juice A Case Study of Ban Tad Kha, Tad Kha Sub-district, Nong Hin District, Loei Province

ญาสุมินทร์ สุชัยยะ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ธร โตพันธ์²

Yasumin suchaiya, Ass.Prof.Dr. Warintorn Tophan

E-mail: Yasumin11417@gmail.com¹, warinjib@gmail.com²

โทรศัพท์:064-791-1603,081-284-9854

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาต้นทุนของการผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาผลตอบแทนของการผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูก แก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย 3) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์การผลิตน้ำแก้วมังกร สกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างจากเกษตรกรจำนวน 9 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน และใช้วิธี มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV), อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และหาอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ ทางเศรษฐศาสตร์จากการทำน้ำสกัดเย็นแก้วมังกร

ผลการศึกษาพบว่าภายในระยะเวลา 5 ปี เกษตรกรจะมีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนคิดเป็นจำนวนเงิน 2,243,524.86 บาท และมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนตลอดระยะเวลา 5 ปี คิดเป็นจำนวนเงิน 1,104,499.29 บาท มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) เท่ากับ 1,139,025.57 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนภายใน (internal rate of return : IRR) พบว่ามีค่าร้อยละ 557 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลด (r) ที่มีค่าร้อยละ 6.59 โดยอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio) พบว่ามีค่าอัตราส่วน 2.03 ซึ่งมากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่าการแปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็น มีความ เป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์

คำสำคัญ: ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์, ต้นทุน, ผลตอบแทน, น้ำแก้วมังกรสกัดเย็น

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the cost of cold-pressed dragon fruit juice production by dragon fruit growers in Ban Tad Kha, Tad Kha Sub-district, Nong Hin District, Loei Province 2) to study the yield of cold-pressed dragon fruit juice production of dragon fruit farmers Ban Tad Kha, Tad Kha Sub-district, Nong Hin District, Loei Province 3) to study the feasibility of economics Production of cold pressed dragon fruit juice of dragon fruit growers, Ban Tad Kha, Tad Kha Sub-district, Nong Hin District, Loei Province. Data were collected using a structured interview from 9 farmers. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, Cost-Benefit analysis. Net present value (NPV), internal rate of return (IRR) and Benefit- cost ratio (BCR) were used to evaluate the economic feasibility of extracting dragon fruit chilled water.

The results of the study showed that within 5 years, farmers would have a present value of return in the amount of 2,243,524.86 baht and a present value of cost over a period of 5 years in the amount of

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

1,104,499.29 baht, with a net present value (NPV).) is equal to 1,139,025.57 baht, which is greater than 0. When considering the internal rate of return (IRR), it is found that it is 557 percent, which is higher than the discount rate (r) which is 6.59 percent. The Benefit Cost Ratio: B/C Ratio was found to be 2.03, which was greater than 1. It could be concluded that the processing of cold-pressed dragon fruit juice is economically feasible

Keywords: Economic feasibility, Cost, Benefit, Cold Pressed Dragon Fruit Juice

ความเป็นมาของปัญหา

แก้วมังกรเป็นผลไม้ที่นำพันธุ์มาจากประเทศเวียดนามถิ่นกำเนินของแก้วมังกรอยู่ในทวีปอเมริกากลาง สันนิษฐานว่า แก้วมังกรนำเข้ามาในเอเชียโดยบาทหลวงชาวฝรั่งเศสที่นำพืชพันธุ์นี้มาจากอเมริกากลางมาปลูกในเวียดนาม ที่เวียดนามปลูกกันมาก จนชาวเวียดนามถือว่าเป็นผลไม้ท้องถิ่น มีการปลูกเป็นไม้ผลหลังบ้านและ ปลูกเป็นสวนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ตามสภาพดินที่มีอยู่ และ ในประเทศไทยมีการปลูกมาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 (นรินทร์ ริดชุม, ม.ป.ป.)

ปัจจุบันมีการปลูกแก้วมังกรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการปลูกและดูแลรักษาไม่ยุ่งยากทั้งยังให้ผลผลิตที่ค่อนข้างคุ้มค่าต่อ การลงทุนมีสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยที่เหมาะสมการเจริญเติบโตของแก้วมังกร จึงทำให้เกิดการปลูกแก้วมังกรกระจายไปแทบ ทุกภาคของประเทศ ซึ่งจะนิยมเพาะปลูกแก้วมังกรมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดแพร่ และ จังหวัดมุกดาหาร โดยจังหวัดเลยมีพื้นที่ปลูกแก้วมังกรมากที่สุด ในปี 2565 มีจำนวน 20,311 ไร่ ในพื้นที่ทั้งหมด 14 อำเภอ ให้ผลผลิตจำนวน 19,101 ไร่ โดยมีผลผลิตเฉลี่ย 3,354 กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีพื้นที่การผลิตสำคัญ 5 อำเภอ คืออำเภอภูเรือ อำเภอก่านซ้าย อำเภอเมือง อำเภอหนองหิน และอำเภอปากชม (รสนันท์ นิยมตรง, 2565)

บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย เป็นพื้นที่ปลูกแก้วมังกรจำนวนมากซึ่งในช่วง 3 ปีที่แล้วราคาแก้ว มังกรเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20-35 บาท (ทวีศักดิ์ ชัยเรื่องยศ, 2560) แต่ในปัจจุบันเมื่อมีปริมาณการปลูกแก้วมังกรเพิ่มมากขึ้นทำให้ ประสบปัญหาแก้วมังกรล้นตลาดเป็นผลให้ราคาแก้วมังกรตกต่ำ โดยในปี 2564 ราคาแก้วมังกรตกลงมาถึง 3-5 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อ เปรียบเทียบกับปี 2560 มีราคาเฉลี่ย 20-35 บาทต่อกิโลกรัม

จากปัญหาดังกล่าวกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย จึงมีแนวคิดที่จะ เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปเป็นน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นเนื่องจากมีงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2559) พบว่าแก้วมังกรคุณค่าทางโภชนาการ ที่มีแคลอรีต่ำ วิตามินซี คลอโรฟิลล์ มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีคุณค่าทางอาหารโดยเฉพาะอุดม ด้วยแร่ธาตุต่าง ๆเป็นผลไม้ที่สามารถรับประทานเพื่อบรรเทาอาการโรคความดันโลหิต โรคเบาหวาน ตลอดจนช่วยลดความอ้วน เนื่องจากเป็นผลไม้ที่มีแคลอรีต่ำ รวมถึงยังมีบทความวิชาการของ กฤติยา ไชยนอก (2559) ที่พบว่าแก้วมังกรเป็นผลไม้ที่มีกากใย อาหารมีวิตามิน และแร่ธาตุต่าง ๆ ที่ช่วยในเรื่องการบำรุงผิวพรรณ กระดูกและฟันแข็งแรง ช่วยดูดซับสารพิษต่าง ๆ เช่น สารตกค้าง จากยาฆ่าแมลงที่มากับผัก สารตกค้างเช่นตะกั่ว ที่มาจากควันท่อไอเสียรถยนต์ ออกจากร่างกายได้และนอกจากนี้แก้วมังกรยังช่วยลด การเกิดมะเร็งอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นงานวิจัยของ กัญญารัตน์ แสนมงคล, ผกามาศ ผิวผ่อง, และ กนกพัชร กอประเสริฐ (2563) ซึ่ง ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจซื้อน้ำผักและน้ำผลไม้อินทรีย์แบบสกัดเย็นมากที่สุดคือปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีรสชาติและคุณค่าทางโภชนาการ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริโภคใส่ใจด้านสุขภาพ ประกอบกับได้มีงานวิจัยของ มนต์ชนก พรมประสานสุข (2561) ซึ่งได้ ทำการศึกษาเกี่ยวกับแผนธุรกิจ Kaleology น้ำผัก ผลไม้สกัดเย็นพบว่าน้ำผักผลไม้สกัดเย็นมีความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคได้ให้ความสนใจในเรื่องการดูแลและรักสุขภาพมากยิ่งขึ้น และเมื่อทำการวิเคราะห์ค่า NPV และ IRR พบว่ามีความคุ้มค่าที่จะลงทุน

¹ นักศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

จากที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรได้มีข้อมูลเพื่อตัดสินใจลงทุนแปรรูปแก้วมังกรเป็นน้ำแก้วมังกรสกัด เย็น งานวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นกรณีศึกษาบ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรบ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย แล้วยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อแปรรูปเป็นน้ำสกัดเย็นแก้วมังกรให้กับเกษตรกรกลุ่ม อื่น ๆ ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาต้นทุนของการผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย
- 2. เพื่อศึกษาผลตอบแทนของการผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย
- 3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์การผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร บ้านตาดข่า ตำบล ตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย

วิสีดำเนินการวิจัย

- 1. ประเภทของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีการอธิบายในรูปแบบแผนภูมิ และตาราง
- ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรที่สนใจแปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็น บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย มีจำนวน 9 คน
  - เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
     คือแบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (structural interview) ประกอบไปด้วน 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
     ตอนที่ 2 ข้อมูลต้นทุน และการประมาณการเพื่อจำหน่ายแก้วมังกร
     ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบสัมภาษณ์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้วิจัยการนำร่างแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยตรวจสอบ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์อีก 3 ท่านตรวจเพื่อหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) ก่อนนำเก็บ รวบรวมข้อมูลพบว่ามีค่าเกินกว่า 0.5 ซึ่งถือว่าแบบสัมภาษณ์มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ค่า IOC แล้วพบว่า ค่า IOC ทั้งฉบับมีค่า 0.89 จึงจะสรุปได้ว่ามีความน่าเชื่อถือ

- 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิดังนี้
- 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรและสนใจ แปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็น จำนวน 9 คน เพื่อนำมาศึกษาข้อมูลด้านต้นทุนและผลตอบแทนและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์
- 2. ข้อมูลด้านทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้า จากรายงาน บทความ สถิติ งานวิจัย วารสาร อินเตอร์เน็ต และเอกสารทางด้านวิชาการต่างๆ จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการประมาณการยอดขาย และสร้างแบบสัมภาษณ์
  - 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของของเกษตรกร บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย จะใช้สถิติเชิง พรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ต้นทุนของเกษตรกร บ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย สามารถหาได้จาก

$$TC = Ex.C + Im.C$$

TC คือ ต้นทุนรวม

Ex.C คือ ต้นทุนชัดแจ้ง

Im.C คือ ต้นทุนไม่ชัดแจ้ง

ตอนที่ 3 ผลตอบแทนจะทำการวิเคราะห์โดยใช้สูตร

$$TR = P \times Q$$
 หรือ $TR = AR \times Q$

โดยที่ TR คือ รายรับรวม

P คือ ราคาสินค้าหรือรายรับเฉลี่ย (AR)

คือ ปริมาณสินค้าที่ขาย

หลังจากนั้นวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้

- การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) โดยใช้สูตร

NPV =
$$\sum_{i=0}^{n} \frac{(B_{t-}C_{t})}{(1+r)^{t}}$$

หาก NPV เป็นบวก แสดงว่า การลงทุนให้ผลกำไร เห็นควรทำการลงทุน หาก NPV เป็นลบ แสดงว่า การลงทุนให้ผลขาดทุน ควรปฏิเสธการลงทุน หาก NPV เป็น 0 แสดงว่า การลงทุนให้ผลเท่าทุน

- อัตราผลตอบแทนภายใน Internal Rate of Return : IRR) โดยสูตรในการหาค่า IRR

$$IRR = r_a + \frac{NPV_a}{NPV_a - NPV_b} (r_b - r_a)$$

ถ้า IRR > r แสดงว่าโครงการมีความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ควรลงทุน

ถ้า IRR < r แสดงว่าโครงการไม่มีความเป็นไปทางเศรษฐศาสตร์ไม่ควรลงทุน

- การหาอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit Cost Raito : BCR) โดยสูตรในการหาค่า BCR ดังนี้

B/C Ratio =
$$\frac{\sum_{i=0}^{n} \frac{B_{t}}{(1+r)^{t}}}{\sum_{i=0}^{n} \frac{C_{t}}{(1+r)^{t}}}$$

ถ้า B/C > 1 แสดงว่าโครงการมีความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ควรลงทุน

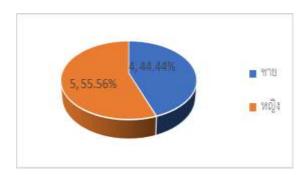
ถ้า B/C < 1 แสดงว่าโครงการไม่มีความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ไม่ควรลงทุน

ผลการวิจัย

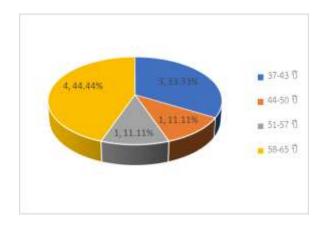
จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรจำนวน 9 ราย สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยด้านข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

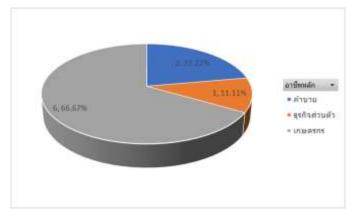

ภาพที่ 1 จำนวนคนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกเพศเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร จากภาพที่ 1 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เพศหญิงจำนวนคน 5 คิดเป็นร้อยละ 55.56 และเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.44

ภาพที่ 2 จำนวนคนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกอายุเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร จากภาพที่ 2 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 58 - 65 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาอายุ 44-50 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดมีอายุ 44-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11และ 58-65 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.11

ภาพที่ 3 จำนวนคนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำแนกอาชีพหลักเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร จากภาพที่ 3 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกรจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และน้อยที่สุดคือ ธุรกิจส่วนตัว 1 คน คิดเป็นร้อย 1.11

โดยรายได้ทั้งหมดจากอาชีพหลัก เฉลี่ย54,444.00บาท/ปี

เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกแก้วมังกรระยะเวลา 5 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 โดยมีการจำหน่ายแก้วมังกร ในรูปแบบผลสด 7 - 25 บาท/กิโลกรัม และมีรายได้เฉลี่ยจากการจำหน่ายผลสดเฉลี่ยอยู่ที่ 45,555.56 บาท/ปี และลงทุนด้วยทุนของ ตนเองทั้งหมด

2. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการแปรรูปจำหน่ายแก้วมังกรสกัดเย็น

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรเพื่อประมาณการการจำหน่ายน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นพบว่าเกษตรกรปลูก แก้วมังกรเป็นอาชีพเสริมและราคาตกต่ำเกษตรกรจึงต้องการแปรรูปแก้วมังกรสกัดเย็นเป็นการจำหน่ายรูปแบบขวดที่มีการประมาณ การต้นทุนน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นจานน 117 ขวด/รอบการผลิต ซึ่ง เกษตรกรจะทำการแปรรูปเฉพาะในช่วงที่ราคาแก้วมังกรตกต่ำ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ต้นทุนวัตถุดิบหรือแก้วมังกรที่ราคากิโลกรัมละ 7 บาท ซึ่งสามารถวิเคราะห์ต้นทุนการแปรรูปอธิบายข้อมูลได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ต้นทุนการแปรรูปแก้วมังกรสกัดเย็นของเกษตรกร

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์	บาท/รอบการผลิต	ร้อยละ
1. ต้นทุนชัดแจ้ง	1	
ค่าวัตถุดิบ (แก้วมังกร)	490.00	25.35%
ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำ	147.00	7.60%
ค่าบรรจุภัณฑ์ (ขวด สติกเกอร์)	492.96	25.50%
ค่าเสื่อมราคาจากวัสดุอุปกรณ์	9.96	0.52%
รวมต้นทุนชัดแจ้ง	1,139.92	58.96%
2. ต้นทุนไม่ชัดแจ้ง	1	
ค่าเสียโอกาสจากดอกเบี้ยเงินฝากจาก	193.36	10.00%
อุปกรณ์		
ค่าเสียโอกาสจากแรงงานตนเอง	600.00	31.04%
รวมต้นทุนไม่ชัดแจ้ง	793.36	41.04%
รวมต้นทุนทั้งหมด	1,933.28	100.00%
ต้นทุนเฉลี่ยต่อขวด	,	16.52

จากตารางที่ 1 จากต้นทุนเศรษฐศาสตร์ของแก้วมังกรสกัดเย็นทั้งหมดเป็นต้นทุนชัดแจ้ง 1,139.92 บาท ต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 58.96 เป็นต้นทุนไม่ชัดแจ้ง 793.36 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 41.04 โดยมีต้นทุนชัดแจ้งมากกว่าต้นทุนไม่ ชัดแจ้ง เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของต้นทุนประเภทต่างๆ พบว่า ค่าบรรจุภัณฑ์มากที่สุด เป็นจำนวนเงิน 492.96 บาทต่อรอบการ ผลิต คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมาคือ ค่าวัตถุดิบเป็นจำนวนเงิน 490.00 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 25.35 และน้อยที่สุด คือ ค่าเสื่อมราคา เป็นจำนวนเงิน 9.96 บาทต่อรอบการผลิตคิดเป็นร้อยละ 0.52 โดยมีต้นทุนเฉลี่ย 16.52 บาทต่อขวด

3. ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการแปรรูปแก้วมังกรสกัดเย็น

จากการศึกษาราคาการจำหน่ายน้ำผลไม้สกัดเย็นนำไปและการประมาณการจากต้นทุน เฉลี่ยเกษตรกรคาดว่าจำตั้งราคาขายน้ำแก้ว มังกรสกัดเย็นในราคาขวดละ 35 บาท และคาดว่าจะมีการเพิ่มปริมาณผลผลิตร้อยละ 7 ของทุกๆปี ซึ่งสามารถประมาณการ ผลตอบแทน 5 ปี ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลตอบแทนจากการแปรรูปแก้วมังกรสกัดเย็น

	ราคา	ผลผลิต/ปี	ผลตอบแทนทั้งหมด (บาท/ปี)	
1	35	13,560.00	474,600.00	
2	35	14,509.20	507,822.00	
3	35	15,524.84	543,369.54	
4	35	16,611.58	581,405.40	
5	35	17,774.39	622,103.78	

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากเกษตรกรที่ปลูกแก้วมังกรขายทั้งหมดได้จากการนำเอาข้อมูลราคาและผลผลิต ต่อปีมาวิเคราะห์ เกษตรกรคาดว่าจะมีการผลิตน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 จึงทำให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นทุกปีโดยมี ผลตอบแทนต่ำสุดคือ 474,600.00 บาท/ปี และสูงที่สุด 622,103.78 บาทต่อปี

4. ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์จากการขายน้ำผลไม้สกัดเย็น

ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ ครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตรา ผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) และหลักเกณฑ์การประเมินจะทำ การคำนวณผลตอบแทนและต้นทุนให้เป็นมูลค่าปัจจุบันเสียก่อนโดยใช้อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.59 ซึ่งเป็นอัตรา ดอกเบี้ยลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Loan Rate: MLR) โดยเฉลี่ยของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2565

หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (Present Value Benefits :PVB) และมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (Present Value Costs :PVC) เพื่อหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของ ผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) ผลการศึกษาดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (PVB) และมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio)

ปีที่	รายรับ (B)	ต้นทุน (C)	เงินสดรับสุทธิ	มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (PVB)	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)
0	0	45,555.56	-45,555.56	-	13,500.00
1	445,260.45	210,162.93	250,588.80	633,271.82	432,904.62
2	446,976.09	210,972.71	268,130.02	635,711.88	434,572.64
3	448,698.34	211,785.61	286,899.12	638,161.35	436,247.10
4	450,427.22	212,601.65	306,982.06	640,620.25	437,928.01
5	452,162.76	213,420.82	328,470.80	643,088.63	439,615.39
ผลรวม 2,243,524.86				1,104,499.29	
NPV					1,139,025.57
IRR				557%	
B/C				2.03	

จากตารางที่ 3 พบว่ามูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (PVB) ตลอดระยะเวลา 5 ปี คิดเป็นจำนวนเงิน 2,243,524.86 บาท มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน PVC ตลอดระยะเวลา 5 ปี คิดเป็นจำนวนเงิน 1,104,499.29 บาท เมื่อนำค่า PVB และ PVC มาวิเคราะห์ เพื่อหาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จากค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) พบว่ามีค่าเท่ากับ 1,139,025.57 บาท เมื่อพิจารณาแล้วมีมูลค่า NPV > 0 เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนภายใน (internal rate of return : IRR) พบว่ามีค่าร้อยละ 557 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลด (r) ที่มีค่าร้อยละ 6.59 โดยอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio) พบว่ามีค่าอัตราส่วน 2.03 ซึ่งมากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่า การแปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นมีความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นกรณีศึกษาบ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่ามีความเป็นไปได้โดยมีความสอดคล้องของงานวิจัย กชพร อภิชาตโรจนกล (2564) ซึ่งศึกษาความเป็นไป ได้ของธุรกิจแปรรูปปลาดุก และงานของวิจัยธรรมวัตร พันธุ์เพ็ง (2564) ศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจซอสมะเขือเทศฟิตเปรี๊ยะ แต่ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเป็นการวิเคราะห์ธุรกิจที่ต่างกันแม้จะมีความเป็นไปได้เหมือนกันแต่กลุ่มเป้าหมายของแต่ละธุรกิจจะแตกต่างกัน ออกไป โดยการแปรรูปแก้วมังกรสกัดเย็นกลุ่มเป้าหมายจะเป็นผู้ที่รักสุขภาพ ในขณะที่งานวิจัยของ กชพร อภิชาตโรจนกล (2564) และของธรรมวัตร พันธุ์เพ็ง (2564) จะมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลทุกเพศทุกวัน และกลุ่มที่มีอายุ 20 ถึง 50 ปี ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นไป ตามแนวคิดทางการตลาดที่เน้นถึงการทำการตลาดที่ต้องมีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นกรณีศึกษาบ้านตาดข่า ตำบลตาดข่า อำเภอ หนองหิน จังหวัดเลย สามารถสรุปได้ว่า

- 1. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ จากต้นทุนเศรษฐศาสตร์ของแก้วมังกรสกัดเย็นทั้งหมดเป็นต้นทุนชัดแจ้ง 1,139.92 บาท ต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 58.96 เป็นต้นทุนไม่ชัดแจ้ง 793.36 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 41.04 สำหรับการทำน้ำสกัดเย็นใหม่มีต้นทุนเฉลี่ย 1,933.28 บาทต่อรอบการผลิต
- 2. ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทน ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ในระยะเวลา 5 ปี จึงทำให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นทุกปีโดยมี ผลตอบแทนต่ำสุดคือ 474,600.00 บาท/ปี และสูงที่สุด 622,103.78 บาทต่อปี
- 3. ผลการวิเคราะห์เป็นไปได้การแปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เท่ากับ 1,139,025.57 บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วมีมูลค่า NPV > 0 และเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนภายใน (internal rate of return : IRR) พบว่ามีค่าร้อยละ 557 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลด (r) ที่มีค่าร้อยละ 6.59 โดยอัตราส่วนมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio) พบว่ามีค่าอัตราส่วน 2.03ซึ่งมากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่ามี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อแปรรูปน้ำแก้วมังกรสกัดเย็นที่เกษตรกรทำการผลิตเอง ซึ่งจะทำเป็นจำนวนน้อย แต่หากจะขยายการผลิตให้มากขึ้น หรือการผลิตเชิงพาณิชย์ ต้นทุนการผลิตจะแตกต่างจากนี้ และอาจมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากต้อง มีเครื่องมือ เครื่องจักร อาคารโรงงานเข้ามาเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

- 1. ควรหามีการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนเพิ่มเติมในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์
- 2. ควรหาระยะเวลาคืนทุนในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กชพร อภิชาตโรจนกล. (19 สิงหาคม 2564). การศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจแปรรูปปลาดุกหวาน. **การประชุมนำเสนอ** ผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ **16**, 1545-1556.
- กฤติยา ไชยนอก. (9 พฤจิกายน 2559). **บทความเผยแพร่สู่ประชาชน**. เรียกใช้เมื่อ 4 สิงหาคม 2565 จาก คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล:
  - https://pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/366/%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B9%89%E0%B 8%A7%E0%B8%A1%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%A3/
- กัญญารัตน์ แสนมงคล, ผกามาศ ผิวผ่อง, และ กนกพัชร กอประเสริฐ. (9 10 กรกฎาคม 2563). การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจซื้อ น้ำผักและน้ำผลไม้อินทรีย์แบบสกัดเย็น. **งานประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่12 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**, 1250-
- ทวีศักดิ์ ชัยเรื่องยศ. (16 กันยายน 2560). **สวนแก้วมังกรสมคิด ปลูกเสริมจากการทำนา สร้างรายได้ดี ที่วชิรบารมี พิจิตร**. เรียกใช้ เมื่อ 29 สิงหาคม 2565 จาก เทคโนโลยีชาวบ้าน: https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_30176
- ธรรมวัตร พันธุ์เพ็ง. (19 สิงหาคม 2564). การศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจซอสมะเขือเทศ ฟิตเปรี๊ยะ. **การประชุมนำเสนอ**ผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติครั้งที่ **16**. 1313-1325.
- นรินทร์ ริดชุม. (ม.ป.ป.). **ประวัติของ แก้วมังกร**. เรียกใช้เมื่อ 29 สิงหาคม 2656 จาก Narinrin: https://sites.google.com/site/narinrinoonr/
- มนต์ชนก พรมประสานสุข. (2561). **แผนธุรกิจ Kaleology น้ำผัก ผลไม้สกัดเย็น**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รสนันท์ นิยมตรง. (27 มิถุนายน 2565). **เศรษฐกิจ / ท่องเที่ยว**. เรียกใช้เมื่อ 3 สิงหาคม 2565 จาก สำนักข่าว/กรมประชาสัมพันธ์: https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG220627200210882
- สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2559). **แก้วมังกร**. รายงานวิจัย. เรียกใช้เมื่อ 29 สิงหาคม 2565